

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 25. Christianæ Religionis libertas Sinensibus cunctis permissa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)

Sæc. XVII. multum contra Archiepiscopum & Can-
 A. C. 1692. telmum Cardinalem exorto Neapoli-
 tani duos Legatos Romam decrevere,
 qui Cardinalem e Regno avocari pe-
 terent.

§. XXV.

*Christianæ Religionis libertas Sinen-
 sibus omnibus permiffa.*

*Pufend. in-
 trod. a l'hist.
 l. 6. c. 2.
 Gottfrid.
 cont. Hist.
 Chron. l. 12.
 pag. 446.*

Quamvis anno priori Bonziorum odio
 ac invidia Catholici in Sinarum
 Regno horrendis suppliciis ac tormen-
 tis excruciantur, nilque propius esse
 videretur, quam integrum hujus Re-
 ligionis exterminium, nihilominus ta-
 men Cang - Hi Sinarum Imperator se-
 se semper Catholicis, eorumque reli-
 gioni propitium exhibebat; hanc animi
 dispositionem dextre in rem suam ver-
 tebant Missionarii Sinenses, præcipue
 ii, qui, ut memoravimus, post Con-
 stantini obitum e Siamensi Regno e-
 jecti ad Sinense Imperium contende-
 runt. Hi ergo Imperatori instantissime
 supplicarunt, & pro sua in Senatuum
 Sacrum autoritate edicta illa, qua
 tempore pupillaris ætatis suæ contra
 Christianos lata fuissent, abrogari
 proin Provinciarum Præsides, qui ejus-
 modi edictis nixi Catholicos dire vexa-
 bant, ab insequenda vera fide prohibe-
 beret

beret, plenamque suis subditis libertatem Catholicæ Religionis publico decreto sanciret. Ad horum preces Imperator hanc quæstionem dilucidari petiit: *Utrum Catholicam religionem adoptandi libertas Sinensibus esset concedenda?* Id negabant Bonzii, cunctique infideles, qui cælum terramque movebant, ut Evangelii propagationem præpedirent: Thomas vero Pereira e Societate Missionarius ea, qua apud Imperatorem gratia valebat, eundem adiit, supplex, ut Imperator coram Regni sui Proceribus, quæ ipse de religione Catholica sentiret, palam ediceret. Annuit Imperator Missionarii precibus, & congregatis hæc exposuit: „Ipsus „ego Religionis Christianæ præcepta „discussi, & nihil in iis periculosum „inveni: Christiani Deum omnium re- „rum Creatorem adorant, Superiori- „bus obediendum, & Parentes hono- „randos esse tradunt, proximo suo ma- „lum inferre, aut ejus bona vel uxores „concupiscere vetant: in his autem „nihil est, quod Sinensi Imperio no- „xium esse posset, iniquum ergo foret, „si hæc Religio prohiberetur.„ Opo- „posuit quidem ex Senatoribus non ne- „mo, Sinensibus probro fore, si relicta veteri religione Europæorum fidem amplecterentur: huic autem responsum, quod

Sæc. XVII.
A. C. 1692.

Sæc. XVII. quod juxta hanc sententiam Sinenses
 A. C. 1602 nequidem ab Europæis artem bellicam,
 calculos Astronomicos & instrumenta
 Mathematica addiscere potuissent: re-
 gessit alius ex Bonziis, quod hanc re-
 ligionem profitendi libertate populo
 concessa, totum Imperium exiguo tem-
 pore Catholicum sit futurum: eo me-
 lius, replicabat Missionarius, tum e-
 nim nec rebellionibus, nec factionibus,
 nec latrociniis, nec aliis bestialibus
 actibus nimis frequentibus ultra locus
 erit. Tenuit mutua hæc concertatio
 integrum ferme bimestre: tandem vero
 Missionarii, operam præstante ipso Im-
 peratore, porrecto libello supplici effla-
 gitarunt, ut in universo Imperio Reli-
 gio Catholica per edictum publicum
 approbaretur: Ipsemet Imperator huic
 libello ultimam manum admovit, tam-
 que concinne eliminavit, ut a Ri-
 tuum Tribunali, ad quod pro more
 veteri remitti debuit, ratum haberi
 speraret: Die ergo secunda Februarii
 hic idem libellus præfati Tribunalis Ju-
 dicibus exhibetur, hi tamen sine am-
 bage responderunt, standum esse an-
 tiquis Imperii legibus, quibus Euro-
 pæorum Religio interdicitur: Hoc re-
 sponso Missionarii velut fulmine tacti,
 coram Imperatore immensum dolorem
 testati sunt, iteratisque precibus tan-
 dem

dem obtinuerunt, ut alterum rursus Sæc. XVII.
 libellum offerre permetterentur, quo ad A. C. 1692.
 Tribunal remisso Judices die vigesima
 secunda Martii sequens decretum e-
 didere:

„Supremus tribunalis Rituum Præ-
 „ses Cupatay & cæteri mecum iudices,
 „obedituri Majestatis tuæ mandato,
 „super negotio proposito nostram sen-
 „tentiam proferimus.„

„Nos omnes rem sedulo discu-
 „tientes ac examinantes inveni-
 „mus, quod illi viri Europæi in-
 „vitati fama virtutum Majestatis tuæ
 „plura dena stadiorum millia, ac im-
 „mensum prope mare emensi sunt, ut
 „huc pervenirent. Hi vero Mathema-
 „ticæ Præfecturam nunc obeunt, &
 „Astronomiam dirigunt: tempore bel-
 „lorum conflandis machinis gnaviter
 „incubuerunt, missi ad Moschos egre-
 „giam operam sinceramque navarunt,
 „efficientes, ut negotium de pace feli-
 „citer concluderetur. Sane illorum
 „merita plurima, & magna sunt; ipsi
 „etiam Europæi, & alii eorum socii,
 „qui in singulis habitant Provinciis,
 „mali nihil omnino operantur, nullas
 „excitant perturbationes. Tartarorum
 „Sacerdotes, uti & Bonzii Sinenses
 „sua habent fana, & permittitur om-
 „nibus, ut illa adeant, & ibi venera-
 „tio-

„tio-

Sæc. XVII. „tionem exhibeant thura cremantes,
 A. C. 1692. „E contra vero religio Europæorum
 („quibus nihil mali imputari potest)
 „prohibita jam fuit in hoc Imperio.
 „Quod quidem videtur a ratione alie-
 „num. Par igitur est, ut in omnibus
 „Provinciis eorum templa, sicut antea
 „semper factum est, conserventur, &
 „omnibus secundum antiquam con-
 „suetudinem permittatur religionem
 „Christianam profiteri, & templa adire,
 „prohibitione omnino sublata. Hanc
 „sententiam nostram subjicimus Maje-
 „statis tuæ arbitrio, ac judicamus, si
 „ita annuat, eam in omnibus Provin-
 „ciis promulgandam: Khambii anno
 „trigesimo primo, luna secunda die
 „tertia.,

Huic decreto Imperator duos cha-
 racteres Sinicos apposuit, quorum sen-
 sus est, *Affentior Consulito*: obtento igi-
 tur Regis assensu biduo post solemne
 hoc decretum Peckini in urbe Regia
 ac per totum Imperium promulgatum
 & tanquam lex Imperii perpetua pu-
 blice affixa est, non sine ingenti to-
 tius Europæ gaudio, & maxima Re-
 ligionis Catholicæ in Imperio universi
 Orbis vastissimo stabiliendæ spe, quæ ta-
 men exiguo prorsus tempore viguit; Hi
 enim Missionarii impetratæ gratiæ gloria
 elati, contradicentibus potissimis cetero-
 rum

rum Ordinum Missionariis, Christiana-
 nam religionem cum superstitionis at-
 que idololatricis ritibus combinare ni-
 tebantur, ex hac autem diffensione
 cum gravissima orirentur mala, & Si-
 nenses majora inde oritura timerent,
 mortuo hoc Imperatore præfatum con-
 cessæ libertatis decretum abrogatum
 est, uti postea recensimus.

Sæc. XVII.
 A. C. :692.

§. XXVI.

*Varadinum majus a Cæsarcis ex-
 pugnatum.*

Post Salankemenianam stragem Mu-
 stapha Sultanus tanta obruebatur
 consternatione, ut suadente Hufseyo
 Angliæ Legato ad resumendum pacis
 negotium valde inclinaret: E contra-
 rio autem Franciæ Orator propo-
 sita totius Hungariæ subjugandæ fa-
 cilitate ad restaurandum bellum no-
 vos eidem addidit animos. Novus igitur
 Vezirius nomine Halyus olim Mesopo-
 tamia Prætor, quotquot poterat, co-
 pias contrahit, Budam, aliasque Hun-
 garia arces negligentius custoditas re-
 cuperaturus: Haud segnior in accer-
 fendo stipendiario milite, erat Impe-
 rator, qui etiam a Monasteriensi Epi-
 scopo quatuor, a Dano Rege tria, & a
 Luneburgicis sex armatorum millia
 emer-

Theatr. Eu-
 rop. p. 232.
 tom. 14.